

Dokumenttyp:	Provtagningsinformation
Dokumentnamn:	Kapillärprovtagning på barn när liten provvolym krävs för allmän- och immunkemianalyser

Kapillärprovtagning medför större mätosäkerhet än venprovtagning pga. varierande grad av hemolys och tillblandning av vävnadsvätska. Därför rekommenderas venös provtagning i första hand. Kapillär provtagning rekommenderas inte för ammonium och bör om möjligt undvikas för kalium.

När det inte finns möjlighet att ta venösa prover, framförallt på små barn, ska [microtainerrör för serum \(400-600 µL, guldgul kork\)](#) eller för vissa analyser [microtainerrör MAP med EDTA tillsats \(250-500 µL, lila kork\)](#) användas. Se provtagningsanvisning för respektive analys för mer info.

Fler än ett mikrotainerrör kan behövas och det går inte att på förhand säga exakt hur stor provmängd som behövs då flera saker påverkar som kan variera från fall till fall. Spädbarn har ofta högre hematokrit vilket relativt sett ger mindre serum och ibland måste prover analyseras om eller spädas för att erhålla svar och då behövs en större provmängd. Ibland måste vi tyvärr svara ut att provmängden inte är tillräcklig. Då rekommenderas att ni **kontaktar laboratoriet innan ny provtagning utförs**.

På varje provrör utförs indexmätning (hemolys, ikterus och lipemi) och det tillkommer en "dödvolum". I tabellerna nedan listas serum/plasmaåtgången för respektive analys.

Allmånkemianalyser

600 µL helblod ger ca. **176 µL** serum för analys (när dödvolum och index-mätning räknats bort), denna serum mängd är ungefärlig och baserad på att patienten har en erythrocytvolympfraktion (EVF) på 0,60 (60 % hematokrit).

Exempel: Om S/P-Glukos, S-Natrium, S-Kalium, S-Kreatinin, S-Calcium, S-CRP, S-Albumin, S-ALAT, S-ALP, S-GT, S-Bilirubin total, S-Bilirubin konj. önskas räcker vanligtvis **ett** mikrotainerrör för analys.

Analys	Analysvolym (µL)
S-ALAT	6,0
S-Albumin	2,0
S-α-1-antitrypsin	2,0
S-ALP	5,5
S-Amylas	4,0
S-ApoA1	2,0
S-ApoB	2,0
S-ASAT	5,3
S-β-2-mikroglobulin	3,0
S-Bilirubin konj	5,0
S-Bilirubin total	2,6
S-C3	3,0
S-C4	3,0
S-Calcium	2,6
S-CK	2,5
S-CRP	2,0

Analys	Analysvolym (µL)
S-Cystatin C	3,0
S-Digoxin	11,2
S-Etanol	12,0
S-Fenytoin	5,0
S-Fosfat	2,6
S-γ-GT	3,2
S-Gentamicin	2,0
S/P-Glukos	2,0
B-HbA1c*	200,0
S-Haptoglobin	2,0
S-IgA	20,0
S-IgG	2,7
S-IgM	20,0
S-Järn	20,0
S-Kalium	15,0
S-Karbamazepin	2,8

Dokumenttyp:	Provtagningsinformation
Dokumentnamn:	Kapillärprovtagning på barn när liten provvolym krävs för allmän- och immunkemianalyser

Analys	Analysvolym (µL)
S-Karbonat	1,5
S-Klorid	15,0
S-Kolesterol HDL	1,7
S-Kolesterol total	1,6
S-Kreatinin	3,6
S-LD	35,0
S-Litium	6,0
S-Magnesium	3,2
S-Natrium	15,0

Analys	Analysvolym (µL)
S-Orosomukoid	2,0
S-Paracetamol	6,0
S-Salicylat	4,0
S-Tobramycin	9,0
S-Transferrin	1,5
S-Triglycerider	1,6
S-Urat	3,3
S-Urea	2,0
S-Vancomycin	2,0

*B-HbA1c tas i [microtainerrör MAP med EDTA tillsats \(250-500 µL\)](#). Analysvolymen avser helblod.

Vid beställning av S-Elfores erfordras 2 mikrotainerer för serum.

Immunkemianalyser

600 µL helblod ger ca. **184 µL** serum/plasma för analys (när dödvolum och index-mätning räknats bort), denna serummängd är ungefärlig och baserad på att patienten har en erytrocytvolumfraktion (EVF) på 0,60 (60 % hematokrit).

Analys	Analysvolym (µL)
S-B12	37,0
B-Cyklosporin*	200,0
S-Ferritin	20,0
S-Folat	35,0
S-FSH	25,0
S-ft3	22,0
S-ft4	34,0
S-Homocystein	28,0
S-Kortisol	20,0
S-LH	25,0
S-Myoglobin	30,0

Analys	Analysvolym (µL)
S-NT-proBNP	50,0
S-PCT (Prokalcitonin)	100,0
S-Prolaktin	30,0
S-PSA fritt	90,0
S-PSA total	50,0
P-PTH*	150,0
B-Tacrolimus*	200,0
S-Troponin I hs	160,0
S-TSH	113,0
S-β-hCG	25,0

*B-Cyklosporin, P-PTH och B-Tacrolimus tas i [microtainerrör MAP med EDTA tillsats \(250-500 µL\)](#). För B-Cyklosporin och B-Tacrolimus avser analysvolymen helblod.

Observera! För immunkemianalyserna kan viss avdunstning av serum/plasma ske under analys och därför kan större provmängd behövas. Om exempelvis S-TSH, S-ft4 och S-ft3 önskas krävs därför ofta 2 mikrotainerer.